

## Svar på skriftligt spørgsmål om att förbättra dataöverföringen inom hälso- och sjukvården

### Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 1006/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Minna Reijonen /saf:

Har man övervägt att i Finland implementera ett tydligt system för lagring och förmedling av hälso- och sjukvårdens uppgifter eller dito förutsätta att systemen som implementeras kommunicerar sinsemellan, så att patientsäkerheten förbättras?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Klientuppgiftslagen, det vill säga lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), reglerar elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården.

Syftet med denna lag är att främja datasäker elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården. Genom lagen genomförs ett enhetligt elektroniskt behandlings- och arkiveringssystem för patientuppgifter för effektiv produktion av hälso- och sjukvårdstjänster så att patientsäkerheten beaktas samt för främjande av patientens möjligheter att få information. I lagen avses med ett enhetligt elektroniskt behandlings- och arkiveringssystem för patientuppgifter hälso- och sjukvårdens nationella informationssystemtjänster, det vill säga Kanta-tjänsterna. Målet med Kanta-tjänsterna är att möjliggöra smidigt utnyttjande av hälso- och sjukvårdens klientuppgifter mellan olika aktörer inom hälso- och sjukvården över organisationsgränser och långtidsarkivering av uppgifterna samt bättre tillgång till och tillgänglighet för informationen för klienten. Enligt lagen ska leverantörer av offentliga tjänster inom hälso- och sjukvård ansluta sig som användare av de i lagen föreskrivna nationella informationssystemtjänsterna, det vill säga Kanta-tjänsterna. Tillhandahållare av privata hälso- och sjukvårdstjänster ska ansluta sig som användare av Kanta-tjänsterna om deras långtidsförvaring av journalhandlingar sker elektroniskt. Inom hälso- och sjukvården har de nationella elektroniska informationssystemtjänsterna tagits i bruk stegvis från 2010 och används för närvarande i omfattande utsträckning i hela Finland.

I klientuppgiftslagen föreskrivs även bland annat om allmänna krav för elektronisk behandling av klientuppgifter, elektronisk överlåtelse av patientuppgifter med hjälp av de nationella informationssystemtjänsterna, väsentliga krav för informationssystem som behandlar klientuppgifter och bedömningen av informationssystemens kravenlighet. Ett syfte med dessa författningar är att säkerställa kompatibiliteten mellan klientuppgifterna och informationssystemen inom hälso- och sjukvården, så att patientens klientuppgifter är uppdaterade och tillgängliga i vårdsituationen. Ett smidigt informationsutbyte möjliggör bättre vård och förbättrar patientsäkerheten. Institutet för

hälsa och välfärd och Folkpensionsanstalten ansvarar för stödet i implementeringen av informationssystemtjänsterna. För utnyttjandet av informationen ansvarar aktörer inom hälso- och sjukvården, men för närvarande förekommer organisationsspecifika skillnader i utnyttjandet av informationen.

Till riksdagen har 5.11.2020 lämnats regeringens proposition med förslag till en lag om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården samt vissa andra lagar med anknytning till den (RP 212/2020 rd). De föreslagna lagändringarna skapar förutsättningar för implementering av de nationella informationssystemtjänsterna förutom inom hälso- och sjukvården, även inom socialvården genom att ställa krav på serviceleverantörer inom socialvården att ansluta sig som användare av de nationella informationssystemtjänsternas samt genom att möjliggöra överlåtelse av information från arkivet för socialvårdens klientuppgifter. Utöver detta innehåller lagförslaget bland annat nödvändiga bestämmelser gällande informationsbehandling ur perspektivet för social- och hälsovården samt nödvändiga ändringar, som krävs av EU:s allmänna dataskyddsförordning, gällande till exempel klientens samtycke och förbud i överlåtelsen av hans klientuppgifter. I propositionen föreslås även en utökning av innehållet i de nationella informationssystemtjänsterna, så att klienten i fortsättningen själv kan spara uppgifter om sin välfärd eller uppgifter som producerats av olika hälsoapplikationer i Datalagret för egna uppgifter. Med klientens samtycke skulle dessa välfärdsuppgifter vara tillgängliga för utnyttjande av yrkesutbildade personer på ett datasäkert sätt.

Läkemedelsreformen är en del av statsminister Sanna Marins regeringsprogram. Målet med reformen är att förbättra kostnadseffektiviteten för läkemedelsförsörjningen, säkerställa läkemedelssäkerheten och -rådgivningen samt tjänsternas smidighet, tillgång och tillgänglighet. Hela läkemedelsförsörjningen reformeras på lång sikt enligt riktlinjerna i vägkartan i social- och hälsovårdsministeriets rapport (2019:5). Som en del av vägkartan har den så kallade nationella läkemedelslistan prioriterats för främjande under den här regeringsperioden.

Helsingfors 5.2.2021

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru